

CAPITOLUL 3: Gestionarea Fișierelor și Directoarelor

Durată estimată studiu: 120 -150 minute

3.1 Manipulare fisiere

Comenzi esențiale pentru lucrul cu fișiere și directoare:

mkdir - Creare directoare

```
mkdir NumeDir          # Creează un singur director  
mkdir -p Dir1/Dir2/Dir3  # Creează directoare înălțuite  
mkdir Dir{1..10}        # Creează Dir1, Dir2, ... Dir10
```

cp - Copiere fișiere/directoare

```
cp fisier.txt /destinatie/      # Copiază fișier  
cp -r director/ /destinatie/    # Copiază director recursiv
```

mv - Mutare/Redenumire

```
mv fisier.txt /alta_locatie/    # Mută fișier  
mv nume_vechi.txt nume_nou.txt  # Redenumește fișier
```

rm - Ștergere

```
rm fisier.txt            # Șterge fișier  
rm -r director/          # Șterge director recursiv  
rm -rf director/         # Șterge forțat fără confirmare
```

Exemple practice

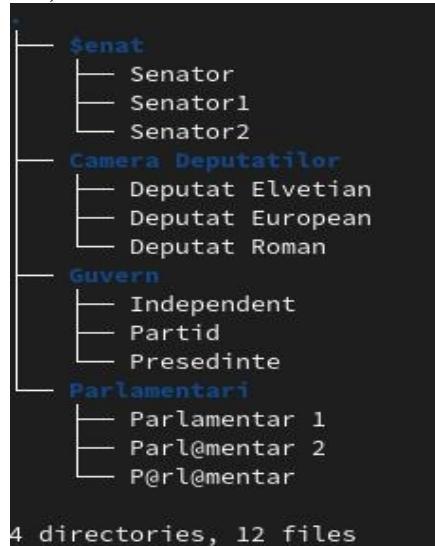
```
$ mkdir -p Proiect/Documente/PDF  # Creează ierarhie de directoare  
$ touch Proiect/raport.txt        # Creează fișier gol  
$ cp raport.txt raport_backup.txt # Face copie  
$ mv raport_backup.txt Documente/ # Mută în subdirector
```

Caracterele speciale în nume: Folosiți ghilimele sau backslash

```
$ touch "nume cu spatii.txt"  
$ mv Pr3$3d!nt3 "Director Nou"
```

Cerinte:

1. Creeați următorul arbore de fișiere într-un director numit “ExercitiuPATH” :

2. Mutăți fișierul Senator în directorul Parlamentari.
 3. Copiați fișierul Deputat Elvetian în directorul \$enat.
 4. Schimbați numele fișierului Independent în Asociat.
 5. Creeați un director numit Serial. În acest director creați folosind o singură comandă 10 directoare cu câte 5 directoare fiecare.
 6. Copiați Partid în Camera Deputatilor.
 7. Mutăți Parlamentar 1 în Guvern.
 8. Stergeți Deputat Roman.
 9. Mutăți Senator2 în Guvern
 10. Stergeți Senator1.
 11. Redenumiți Presedinte în Pr3\$3d!nt3.
 12. Copiați directorul Serial în \$enat.
 13. Redenumiți \$enat în Senat.
 14. Stergeți directorul Serial.
 15. Redenumiți Deputat European în D3put@t3ur*opean.
 16. Mutăți Parl@mentar2 în Senat.
 17. Stergeți P@rl@mentar.
-

3.2 Permisii de bază, proprietari, grupuri

Structura permisiunilor: rwx rwx rwx (User, Group, Others)

r (read) = 4, w (write) = 2, x (execute) = 1

Comenzi de bază

```
ls -l                      # Vizualizare permisiuni  
chmod [permisiuni] fis    # Modificare permisiuni  
chown utilizator fis     # Schimbare proprietar  
chgrp grup fis            # Schimbare grup
```

Metoda OCTALĂ (numerică)

```
chmod 755 script.sh        # rwxr-xr-x (7=rwx, 5=r-x, 5=r-x)  
chmod 644 document.txt    # rw-r--r-- (6=rw-, 4=r--, 4=r--)  
chmod 000 secret.txt       # ----- (fără permisiuni)
```

Metoda SIMBOLICĂ

```
chmod u+x script.sh        # Adaugă execute pentru user  
chmod g-w fisier.txt      # Elimină write pentru group  
chmod o+r document.txt    # Adaugă read pentru others  
chmod a+x program          # Adaugă execute pentru all (a=u+g+o)
```

Exemple concrete

```
$ chmod 540 file.txt      # r-xr----- (user: r+x=5, group: r=4, others: 0)  
$ chmod 507 file.txt      # r-x---rwx (user: 5, group: 0, others: 7)  
$ chmod u=rx,g=,o=rwx     # Același rezultat cu simboluri
```

Bit-uri speciale

```
chmod 4--- file            # SUID (S la user)  
chmod 2--- file            # SGID  
chmod 1--- file            # Sticky bit
```

Cerințe:

- Realizați următorul arbore de fișier:

```
• Exercitiul5
  -- dir1
    |   -- a
    |     |   -- file1.txt
    |     |   -- file2.txt
    |   -- b
    |     |   -- file3.txt
    |   -- c
    |     |   -- file4.txt
  -- dir2
    |   -- a
    |     |   -- file5.txt
    |     |   -- file6.txt
    |   -- b
    |     |   -- file7.txt
    |     |   -- file8.txt
    |   -- c
    |     |   -- file10.txt
    |     |   -- file9.txt
```

- Vizualizați permisiunile fișierului **file1.txt**.
- Schimbați owner-ul fisierului **file1.txt** din cel obișnuit în **root**.
- Schimbați grupul fișierului **file2.txt** din cel obișnuit în **root**.
- Setați permisiuni doar de **read** pentru **file3.txt** pentru user, group și others.
- Setați permisiuni cu valoarea octală **540** pentru **file4.txt**. Ce înseamnă această valoare?
- Faceți ca permisiunile pentru **file5.txt** să arate astfel: **-r-x---rwx**, folosind comanda care conține valoarea octală.
- Faceți ca permisiunile pentru **file6.txt** să arate astfel: **---S-----**, folosind valoarea octală.
- Preveniți **file6.txt** să poată fi șters de către **others**.
- Faceți ca permisiunile pentru **file7.txt** să arate astfel: **-rwxrwxrwx**, folosind simboluri.
- Faceți ca permisiunile pentru **file8.txt** să arate astfel: **-----**, folosind simboluri.
- Faceți ca permisiunile pentru **file9.txt** să arate astfel: **-----**, folosind valoarea octală.

3.3 Scripting

Structura de bază a unui script Bash

```
#!/bin/bash                      # Shebang (întotdeauna prima linie)
# Comentarii încep cu #
```

Variabile

```
MESAJ="Hello World"            # Atribuire (fără spații!)
echo $MESAJ                    # Afisare cu $
HOSTNAME=$(hostname)           # Stochează output comandă
```

Input utilizator

```
read -p "Nume: " NUME          # Citește de la tastatură
echo "Salut, $NUME"
```

Condiții (if)

```
if [ -f "fisier.txt" ]; then    # Testează dacă există fișier
  echo "Fișier găsit"
elif [ -d "director" ]; then    # Testează dacă există director
  echo "Director găsit"
else
  echo "Nimic găsit"
fi
```

Teste utile

```
-f fisier      # True dacă fișier există
-d director    # True dacă director există
-z "$VAR"       # True dacă variabilă goală
$? -eq 0        # True dacă comanda anterioară a reușit
```

Exemple practice

Script simplu

```
echo "Shell scripting este distractiv"
```

Cu variabilă

```
MSG="Shell scripting este distractiv"
echo $MSG
```

Captură hostname

```
HOST=$(hostname)
echo "Acest script rulează pe $HOST"
```

Verificare fișier cu locate

```
read -p "Calea fișierului: " CALE
if locate "$CALE" > /dev/null 2>&1; then
    echo "Fișierul există în baza de date"
else
    echo "Eroare: Fișierul nu a fost găsit"
fi
```

Identificare IP

```
IP=$(hostname -I | awk '{print $1}')
echo "Adresa IP: $IP"
```

Cerinte:

1. Scrie-ți un script care afiseaze ”Shell scripting este distractiv”;
2. Modificați scriptul de mai sus ca să includă o variabilă. Variabilă va contine mesajul ”Shell scripting este distractiv”, afișați variabilă.
3. Creați un script care să stocheze iesirea comenzi hostname într-o variabilă. Afisați mesajul ”Acest script ruleaza pe [x]”, unde [x] este outputul comenzi hostname.
4. Realizați un script care să citească date de la tastatura, afișându-le ulterior.
5. Creați un script care să folosească comanda locate, dacă fișierul există să afișeze un mesaj, iar în caz contrar să afișeze un mesaj de eroare.
6. Scrieți un script care să afișeze pe ecran următoarele : Linux, sheel, bash, script, terminal. Încercați să faceți asta în cel mai scurt mod .
7. Scrieți un script care să identifice dacă calea oferită de la tastatura este fișier sau director, afișând acest rezultat.
8. Scrieți un script care să identifice adresa IP a stației de lucru.
9. Scrieți un script care să verifice dacă sunt updateuri de facut. Dacă sunt de facut să afișeze un mesaj de genul ”updaturi disponibile”, dacă nu sunt updateuri de facut să afișeze mesajul ”Nu sunt updaturi disponibile” și în cazul unei erori să afișeze mesajul ”Eroare va rog verificați conexiunea la internet”.